

ประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

วิริทธิ์พล วาณิชวัฒนะ¹ จูติมา ให้ล่ายอง²

วันที่รับบทความ: 5 เมษายน 2566

วันแก้ไขบทความ: 22 พฤษภาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ: 24 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สำรวจประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน (2) เปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน จำแนกด้วยลักษณะประชากร และ (3) อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการจัดการปราบปรามกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานสำนักตรวจสอยป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า (1) ด้านประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกด้วยลักษณะประชากร พบว่า มีความแตกต่างกัน และ (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชน พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลาง

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ; การจัดการปราบปราม; การลักลอบหนีภาษี; สุรากลั่นชุมชน; กรุงเทพมหานคร

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170, ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: thitimah@gmail.com

²วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

The Effectiveness of Tax Smuggling Suppression of Community Distilled Spirits in the Bangkok Area

Wiritphon Wanichwiat¹ Thitima Holomyong²

Received: April 5, 2023

Revised: May 22, 2023

Accepted: May 24, 2023

Abstract

This research article aims to (1) explore effectiveness of tax smuggling suppression of community distilled spirits in the Bangkok area, (2) compare effectiveness of tax smuggling suppression of community distilled spirits in the Bangkok area, categorized by population characteristics, and (3) describe a correlation between effectiveness of tax smuggling suppression and factors affecting effectiveness of tax smuggling of community distilled spirits. The samples of this quantitative research were 140 government officials and staff of the Investigation, Prevention, and Suppression Bureau, the Excise Department, the Ministry of Finance. Data was collected through questionnaires. Statistical methods to analyze the data were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, *t* test, One-Way ANOVA, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The results showed that (1) the effectiveness of tax smuggling suppression of community distilled spirits was at the highest level, (2) a comparative analysis of the effectiveness of tax smuggling suppression of community distilled spirits in the Bangkok area, categorized by population characteristics was found different, and (3) there was a positive correlation between the effectiveness of tax smuggling suppression of community distilled spirits and the factors affecting the effectiveness of tax smuggling suppression of community distilled spirits at a moderate level.

Keywords: Effectiveness; Suppression; Tax Smuggling; Community Distilled Spirits; Bangkok Metropolitan

Type of Article: Research Article

¹Master of Public Administration Program, Rajamangala University of Technology Rattanakosin
Salaya, Phutthamonthon, Nakhon Pathom 73170, Thailand
Corresponding Author Email: thitimah@gmail.com

²College of Management Innovation, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

บทนำ

สุราหมายถึงความรวมถึงวัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุราหรือซึ่งดื่มกินไม่ได้ แต่เมื่อผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่างอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา (พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493, 2493) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสุรากลั่น มอก. 2088-2544 ได้ให้คำนิยามของสุราไว้ว่า “สุรา หมายถึง เครื่องดื่มที่มีแรงแอลกอฮอล์เกิน 0.5 ดีกรี แต่ไม่เกิน 80 ดีกรี” สำหรับสุรากลั่นและสุรากลั่นชุมชน หมายถึง สุรากลั่นชนิดสุราขาว ทำจากวัตถุดิบจำพวกข้าวหรือแป้งหรือผลไม้หรือน้ำผลไม้หรือผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ มีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่า 15 ดีกรี แต่ไม่เกิน 40 ดีกรี สุรากลั่นชุมชนและสุราแช่ชุมชนนอกจากมีความหมายดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีเงื่อนไขว่าต้องทำการผลิตสุรากลั่นในสถานที่ทำสุราซึ่งใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าหรือใช้คนงานน้อยกว่าเจ็ดคน หรือกรณีที่ใช้ทั้งเครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าและคนงานต้องน้อยกว่าเจ็ดคน

ปัญหาการเสียภาษีของสุรากลั่น ผู้ผลิตสุรากลั่นชุมชนต้องชำระภาษี ประกอบด้วย ภาษีหัก ณ ที่จ่ายในกระบวนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สุรากลั่นชุมชนต้องมีการว่าจ้างแรงงานเข้ามาเกี่ยวข้อง กระบวนการด้านภาษีที่ต้องดำเนินการในขั้นตอนนี้ คือ เมื่อผู้ผลิตจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง และสวัสดิการให้กับพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงาน รวมไปถึงการให้บริการ การโฆษณา และการขนส่ง ทั้งหมดนี้ต้องมีการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายทุกครั้ง ต้องมีหน้าที่หักภาษีและนำส่งต่อกรมสรรพากรภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไปจากเดือนที่มีการจ่ายเงินได้ ภาษีเงินได้ เมื่อมีรายได้การขายผลิตภัณฑ์สุรากลั่นชุมชนจึงมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามรูปแบบธุรกิจที่จดทะเบียนไว้ คือ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากในขั้นตอนการผลิตที่ผู้ผลิตได้ซื้อวัตถุดิบบางอย่างมาจะบวกภาษีมูลค่าเพิ่มมาด้วย (เป็นผู้รับภาระเสียภาษีส่วนนั้น) ดังนั้น ในการตั้งราคาขายสินค้า ผู้ผลิตอาจบวกภาษีมูลค่าเพิ่มเขาไปได้ ซึ่งลูกค้าจะกลายเป็นผู้เสียภาษีแทน

ปัญหาการหลบเลี่ยงภาษี ตามประกาศกรมสรรพสามิตได้กำหนดราคาขายส่งหน้าโรงงานของสุรากลั่นชุมชนไว้ไม่ต่ำกว่า 120 บาท สำหรับสุรากลั่น 40 ดีกรี ดังนั้น จึงคำนวณภาษีสำหรับสุราชุมชน ได้ดังนี้ ภาษีตามมูลค่า = $120 \times 4/100 = 4.8$ ภาษีตามปริมาณ = $145 \text{ บาท} \times 0.625 \text{ ลิตร} \times 40 \text{ ดีกรี} / 100 = 36.25$ (เหมือนกับเหล้าโรง) รวมภาษีสรรพสามิต = 41.05 ภาษีทั้งหมด = ภาษีสรรพสามิต + มหาดไทย 10 % + สสส. 2 % + สสท. 1.5 % = 46.59 บาท

ในขณะที่สุราโรงที่ผลิตจากโรงงานสุราที่ได้รับสัมปทานเสียภาษีถูกกว่าส่งผลต่อการตลาดของสุรากลั่น แม้ว่าภาษีจะไม่ต่างกันมากนัก คือ ต่างกันเพียง 1.36 บาท แต่สุราชุมชนทั่วไปไม่ได้จำหน่ายในราคา 120 บาท แต่จะต้องขายในราคาต่ำกว่าราคาเหล้าโรง เช่น หากขายในราคา 80 บาท อัตราภาษี 46.59 บาท จะคิดเป็นร้อยละ 58 หรือเกินครึ่งหนึ่งของราคาขายจากประกาศกรมสรรพสามิตที่กำหนดราคาขายส่งหน้าโรงงาน 120 บาท สำหรับสุราขาวชุมชน 40 ดีกรี เป็นประกาศที่ออกไปในทางกำหนัดเอื้อประโยชน์หรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันทางการค้า กรมสรรพสามิตจึงจัดทำพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิตฉบับใหม่ จะมีผลบังคับใช้ทำให้สุราชุมชนใช้พิกัดอัตราภาษีเดียวกับสุราโรงใหญ่ แม้กระนั้นกลุ่มคนบางกลุ่มกล่าวหาว่ากรมสรรพสามิตอาจจะมีแนวโน้มเอียงในการเอื้อประโยชน์ให้กับเหล้าโรงใหญ่หรือไม่ โดยในอดีตกรมนี้ดูเหมือนจะทำทุกอย่างเพื่อปราบปรามสุราชุมชนซึ่งเป็นคู่แข่งของเหล้าโรง ขณะที่ในความเป็นจริงภาษีและนโยบายควบคุมการจำหน่ายสุราที่กำหนดโดยภาครัฐล้วนมีผลต่อราคาสุราทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้ เพาะนโยบายภาษีนี้นั้นมีผลให้ราคาทางตรงของสินค้ามีการเปลี่ยนแปลงผลกระทบโดยตรงต่อราคาสุราในตลาด โดยการเก็บภาษีสรรพสามิตเพิ่มนั้นสามารถทำให้ราคาสุราในตลาดเพิ่มขึ้น และหากความต้องการซื้อสุราของผู้บริโภคเป็นไปตามกฎอุปสงค์ก็จะนำไปสู่การลดการบริโภคสุรา และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการบริโภคสุรา เนื่องด้วยโครงสร้างภาษีที่เปลี่ยนมีความซับซ้อนและสินค้าสุรามีหลายประเภท (ธนิสา ทวีศรี, 2562)

ผลจากปัญหาการดื่มสุราเถื่อน รัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร ดำเนินงานประกาศนโยบายการเปิดเสรีการผลิตและจำหน่ายสุราพื้นเมืองขึ้นทั่วราชอาณาจักร โดยมีการประกาศเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2541 และมีการดำเนินนโยบายมาอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2554 รัฐบาลไทยมีนโยบายการส่งเสริมการผลิตสุรากลั่นชุมชนเพื่อเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนโดยใช้ผลผลิตทางการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยมีผลมาจากการเรียกร้องจากกลุ่มผู้ผลิต ผู้ค้าสุราพื้นบ้าน จึงมีการ

อนุญาตให้ผู้ผลิตรายย่อยผลิตและจำหน่ายสุรากลั่นชุมชน เป็นผลทำให้มีการผลิตและสุรากลั่นชุมชนของประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้น จนสามารถเรียกได้ว่า “ยุคเหล้าเสรี” ส่งผลให้เกิดการดื่มสุราของประชาชนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าประเทศไทยมีอัตราการดื่มสุราสูงเป็นอันดับที่ 5 ของโลก และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับการแพร่หลายของสุราเถื่อนชุมชนในประเทศไทยนั้น จากรายงานของศูนย์วิจัยปัญหาสุราพบการระบาดในพื้นที่ภาคเหนือมากที่สุด รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ตามลำดับ โดยจังหวัดที่ดื่มสุราเถื่อนชุมชนมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดพะเยา ร้อยละ 56.4 รองลงมา คือ จังหวัดน่าน ร้อยละ 54.6 และจังหวัดแพร่ ร้อยละ 4.7 ตามลำดับ รัฐบาลเลือกทำการควบคุมการบริโภคสุราด้วยการใช้มาตรการทางภาษี ซึ่งประเทศไทยได้นำมาตรการทางด้านภาษีนี้นำมาใช้โดยการออกกฎหมายควบคุมการขึ้นภาษีที่มีการปรับเปลี่ยนมาอย่างต่อเนื่อง (เอกพล บรรลือ, 2560) จึงเป็นเหตุผลให้มีการลักลอบซื้อขายสุราแบบไม่ติดอากรแสตมป์ขึ้น ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการซื้อขายสุรา “ผิดกฎหมาย” จากโรงกลั่นสุราชุมชนที่ “ถูกกฎหมาย” โดยเป็นรูปแบบที่มีอยู่อย่างแพร่หลาย ในทุก ๆ พื้นที่ที่มีโรงกลั่นสุราชุมชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าชาวบ้านสามารถเข้าถึงสุรากลั่นชุมชนได้ง่ายและสะดวกจากราคาขายติดอากรแสตมป์ใน ราคาขวดละ 50-70 บาท ก็สามารถซื้อแบบไม่ติดอากรแสตมป์ในแบบใส่ถุง ใส่ขวด น้ำพลาสติกหรือ ใส่ขวดแก้ว ในราคา 30-40 บาทเท่านั้น ซึ่งการดำเนินการซื้อขายดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการซื้อขายแบบ Win-Win ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้น มีดังนี้ ผลกระทบด้านทางเศรษฐกิจโดยจากการที่รัฐบาลได้ดำเนินงานมาตรการทางภาษีกับผู้ผลิตสุราชุมชน โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 รัฐบาลสามารถเก็บภาษีจากสุรากลั่นชุมชนได้ถึง 1,800 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.3 ของภาษีสุราทั้งหมด และข้อมูลของกรมสรรพสามิต ณ วันที่ 10 กรกฎาคม 2558 สามารถเก็บภาษีสุรากลั่นชุมชนได้เพียง 1,500 ล้านบาท ลดลงจากเดิม 300 ล้านบาท โดยพบว่า สถานการณ์การดื่มของสุราเถื่อนนี้มีรายงานว่ากำลังเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของหลายประเทศ โดยมีสถิติการดื่มสุราเถื่อนชุมชนในประชาชนผู้มีรายได้ต่ำและเป็นกลุ่มวัยทำงาน อายุ 25-59 ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากเดิมร้อยละ 10.35 ใน ปี พ.ศ. 2554 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 11.97 ในปี พ.ศ. 2557 (ธีรพล หล่อประดิษฐ์ และณรงค์ศักดิ์ หนูสอน, 2561) ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

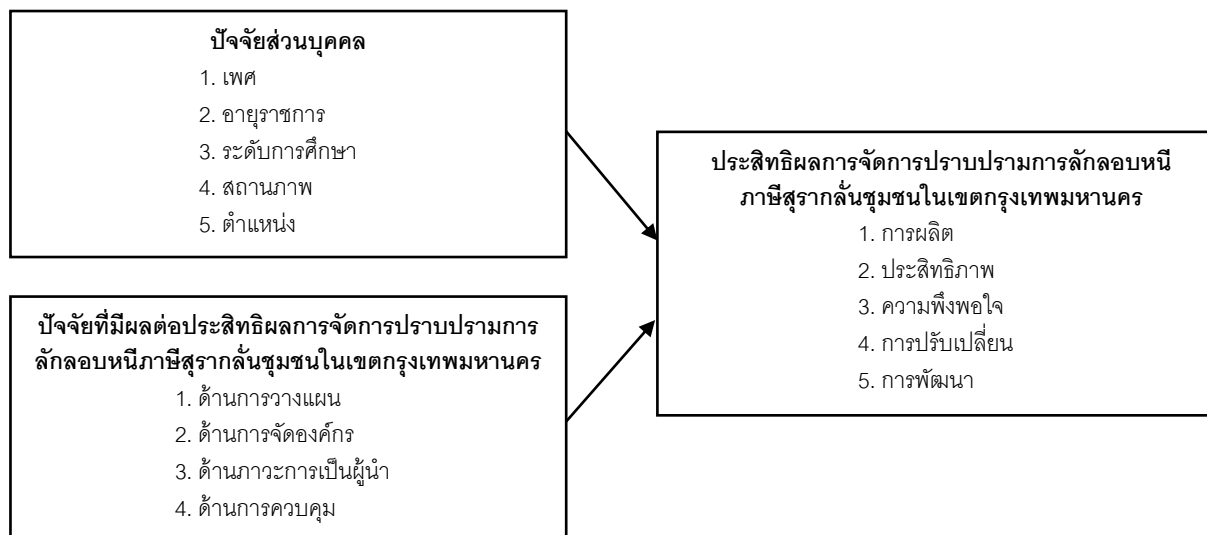
1. เพื่อสำรวจประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกด้วยลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง
3. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นกับประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง
2. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกด้วยลักษณะประชากรไม่มีความแตกต่างกัน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนกับประสิทธิภาพผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่เป็นเชิงบวก

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การศึกษาประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลและการจัดการของ Allen (1958), Schein (1980), Zammuto (1982), Robbins (1990), Ivancevich, Gibson, and Konopaske (2011) แนวคิดและความหมายของสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้วิจัยสังเคราะห์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านภาวะการเป็นผู้นำ และด้านการควบคุม และประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย การผลิต ประสิทธิภาพ ความพึงพอใจ การปรับเปลี่ยน และการพัฒนา จึงกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายปิดสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานสังกัดสำนักงานป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง จำนวน 399 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของ Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 200 คน โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามกลับมาสมบูรณ์ จำนวน 140 ชุด คิดเป็นร้อยละ 77
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปทดสอบกับประชาชนในอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีการของ Cronbach โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ผลการทดสอบได้ค่า Reliability Coefficients เท่ากับ .704 แสดงว่า แบบสอบถามมีความเชื่อถือได้
4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้ การแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) การทดสอบค่าที (t test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ปรับเปลี่ยนการปราบปรามลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครให้บรรลุวัตถุประสงค์รวดเร็วขึ้น ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.57$) พึงพอใจการปราบปรามลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.52$) ปฏิบัติงานปราบปรามลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครอย่างรวดเร็วถูกต้องหลักกฎหมาย และปราศจากอคติ ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.56$) พัฒนาศักยภาพให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.75$) ปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครอย่างอย่างคุ้มค่าต่อภาษีของราษฎร ($\bar{X} = 4.25$, $SD = 0.58$) และหน่วยงานป้องกันและปราบปรามมีการพัฒนาสิ่งอุปกรณ์ในการป้องกันและปราบปรามเหมาะสมกับภารกิจ ($\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.55$)

2. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร

2.1 ด้านการวางแผน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า กำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.59$, $SD = 0.52$) กำหนดแนวทางปฏิบัติล่วงหน้าในทิศทางที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.63$) กิจกรรมการจับกุมไม่ให้เกิดการลักลอบจำหน่ายสุรากลั่นหนีภาษีเหมาะสมปราศจากอคติ ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.58$) และเป้าหมายหลักของกรมสรรพสามิตในการปราบปราม ได้แก่ การลดปริมาณการดื่มสุรา ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.55$)

2.2 ด้านการจัดการองค์กร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การจัดสรรบุคลากรในการปราบปรามชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.53$) ระเบียบการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.49$) โครงสร้างการทำงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามมีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.57$) และกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการรับผิดชอบการปราบปรามอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.67$)

2.3 ด้านภาวะการเป็นผู้นำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่สร้างแรงจูงใจในการทำงาน ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.58$) การจัดการด้านบุคลากรมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.53$) เจ้าหน้าที่มีความชำนาญในการปราบปราม ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.53$) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทำงานอย่างเต็มความสามารถ ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.49$) และเจ้าหน้าที่การตัดสินใจที่รอบคอบ ด้ไว ดีเยี่ยม สามารถที่ทำให้บรรลุเป้าหมายไปสู่ความสำเร็จได้ ($\bar{X} = 4.17$, $SD = 0.55$)

2.4 ด้านการควบคุม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการประเมินผลการทำงานตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.58$) การปราบปรามสุรากลั่นชุมชนหนีภาษีบรรลุวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.61$) การจัดการปัญหาที่มีผลกระทบกับการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.60$) ผู้รับผิดชอบแสดงตนและติดตามการทำงานสามารถสังเกตได้ ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.63$) และผู้รับผิดชอบจัดการและแก้ไขปัญหาลดเวลา ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.69$)

3. ผลการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ประสิทธิภาพการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ปฏิเสธสมมุติฐาน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก

3.2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกด้วยลักษณะประชากรไม่มีความแตกต่างกัน พบว่า ปฏิเสธสมมุติฐาน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกด้วยลักษณะประชากรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนกับประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่เป็นเชิงบวก พบว่า ปฏิเสธสมมุติฐาน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนกับประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นเชิงบวกระดับปานกลางและปานกลางค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

จากการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ธนาคม มาตวิจิตร (2563) ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลของการนํานโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติของจังหวัดราชบุรี” พบว่า ประสิทธิผลของการนํานโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติของจังหวัดราชบุรี ในภาพรวมและรายด้านมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และด้านการปราบปรามยาเสพติด ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการปราบปรามการลักลอบหนีภาษีสุรากลั่นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการวางแผนอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ แดนไทย ติระวิไชย, สานิต ศิริวิศิษฐ์กุล และอนันต์ ธรรมชาลัย (2561) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน” พบว่า (1) ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน ในภาพรวมและรายด้านมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผลผลิตภาพ (productivity) ประสิทธิภาพ (efficiency) คุณภาพ (quality) และความพึงพอใจในงาน (job satisfaction) (2) ปัจจัยด้านการจัดการ ได้แก่ การวางแผน (planning) การจัดการองค์กร (organizing) การบังคับบัญชา (commanding) การประสานงาน (coordinating) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และการควบคุม (controlling) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า คำนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าต่ำกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ระดับ .05 แสดงว่าปัจจัยการจัดการสามารถอธิบายผลความสัมพันธ์ได้ และมีความสัมพันธ์กันร้อยละ 89.9 โดยปัจจัยการจัดการองค์กรและปัจจัยการควบคุมสามารถอธิบายประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่าน ในภาพรวมได้ร้อยละ 80.0 และสอดคล้องกับ ธนพัทธ์ อุทยานกร (2562) ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต: กรณีศึกษาสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่นครนายก” พบว่า กระบวนการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต สามารถแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ (1) ด้านรายได้ภาษีสรรพสามิตจากสินค้าและบริการ และ (2) ด้านรายได้เบ็ดเตล็ด ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต คือ เจ้าหน้าที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญใน พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ที่ไม่เพียงพอ ราคาขายปลีก แนะนำของสินค้าสรรพสามิตมีไม่ครอบคลุมทุกประเภท คำนียามของพิกัด ตอนที่ 17 มีความไม่ชัดเจน และกระบวนการพิสูจน์หรือวิเคราะห์สินค้าใช้ระยะเวลาอันยาวนาน แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต คือ ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ด้านข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ควรมีการสำรวจราคาขายปลีก แนะนำให้ครอบคลุมสินค้าสรรพสามิตทุกประเภท ควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ให้มีความชัดเจนมากขึ้น ควรมีการมอบหมายหรือให้อำนาจหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนร่วมพิสูจน์หรือวิเคราะห์สินค้า และควรมีการบูรณาการในการปฏิบัติงาน การพัฒนาวัฒนธรรม เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการพัฒนาสมรรถนะข้าราชการ ควรกำหนดนโยบายให้ทุกหน่วยงานต้องนำไปปฏิบัติ
2. ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำให้หน่วยงานภาครัฐมีการกำหนดและนํานโยบายสู่รากล้นชุมชนไปปฏิบัติ
3. ภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการทำให้ข้าราชการในหน่วยงานภาครัฐเพิ่มพูนความสามารถทางเทคโนโลยี

และสมรรถนะทางร่างกายและจิตใจ

เอกสารอ้างอิง

- แดนไทย ตะวีไชย, สานิต ศิริวิศิษฐ์กุล และอนันต์ ธรรมชาลย์. (2561). ปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพ*, 5(2), 17-23.
- ธนพัธ อุทยานกร. (2562). *ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต: กรณีศึกษาสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่นครนายก*.
การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนาคม มาตวิจิตร. (2563). ประสิทธิภาพของการนํานโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติของจังหวัดราชบุรี.
วารสารลวະศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 4(2), 115-126.
- ธนิสา ทวีศรี. (2562). *การศึกษามลกระทบของภาษีสรรพสามิตสุราต่อการเปลี่ยนแปลงราคาสุราในตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภคสุราของคนไทย*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.
- ธีรพล หล่อประดิษฐ์ และณรงค์ศักดิ์ หนูสอน. (2561). ปัญหาการดื่มสุราเถื่อนในชุมชนกับนโยบายควบคุมการดื่มสุราของ
ประชาชนในประเทศไทย. *วารสารวิจัยการพยาบาลและวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 10(1), 154-163.
- พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493. (2493). *ราชกิจจานุเบกษา*, 16(67), 346-367.
- เอกพล บรรลือ. (2560). *เพิ่มภาษีสรรพสามิต ราคาเหล้า-บุหรี่ พุ่ง! ลดการบริโภคได้จริงไหม*. ค้นจาก <https://thestandard.co/increase-alcohol-cigarette-tax>
- Allen, L. A. (1958). *Management and organization*. McGraw-Hill.
- Ivancevich, J. M., Gibson, J. L., & Konopaske, R. (2011). *Organizations: Behavior, structure, processes* (14th ed.). McGraw-Hill.
- Robbins, S. P. (1990). *Organization theory: Structure, designs and applications* (3rd ed.). Prentice Hall.
- Schein, E. H. (1980). *Organizational psychology*. Prentice Hall.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper & Row.
- Zammuto, R. F. (1982). *Assessing organizational effectiveness: Systems change, adaptation and strategy*. Suny.